

Białystok, 20 września 2026 r.

Wnioskodawca: Stanisław Bartnik

Redaktor Naczelny / Wydawca

SlonecznyStok.pl (PR 452)

ul. Upalna 1A lok. 84

15-668 Białystok

Adres e-mail: stanislawbartnik@slonecznystok.pl

Adresat:

Prezes Sądu Apelacyjnego w Białymstoku

ul. Mickiewicza 5

15-950 Białystok

WNIOSEK O UDOSTĘPNIENIE INFORMACJI PUBLICZNEJ

(w trybie art. 61 Konstytucji RP, ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy – Prawo prasowe)

Działając w imieniu redakcji SlonecznyStok.pl, na podstawie:

- art. 61 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- art. 2 ust. 1, art. 3 ust. 1 pkt 1 oraz art. 6 ust. 1 pkt 2 lit. b i pkt 4 lit. a tiret drugie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 902),
- art. 1, art. 3a oraz art. 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 2197),
- w bezpośrednim związku z **art. 88a § 1, 2 i 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych** (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 334 ze zm.) oraz art. 45 ust. 1 i art. 178 ust. 3 Konstytucji RP,

I. Wnoszę o udostępnienie informacji publicznej w postaci wykazu (w ujęciu tabelarycznym) sędziów oraz asesorów sądowych orzekających w Sądzie Okręgowym w Białymstoku oraz Sądzie Rejonowym w Białymstoku, którzy złożyli do Prezesa Sądu Apelacyjnego w Białymstoku pisemne oświadczenia o członkostwie w zrzeszeniach, w tym stowarzyszeniach, oraz o pełnionych funkcjach w fundacjach, zawierającego:

1. Imię i nazwisko sędziego / asesora sądowego,
2. Nazwę sądu oraz wydziału, w którym orzeka,
3. Nazwę i siedzibę zrzeszenia (stowarzyszenia) lub fundacji,
4. Pełnioną funkcję oraz datę przystąpienia (okres członkostwa / pełnienia funkcji).

II. Wnoszę o udzielenie informacji publicznej: Czy Prezes Sądu Apelacyjnego w Białymstoku lub podległe mu organy sądów powszechnych okręgu białostockiego posiadają oświadczenia, ewidencję lub rejestry dotyczące przynależności do zrzeszeń, stowarzyszeń bądź fundacji **referendarzy sądowych** orzekających w Sądzie Okręgowym w Białymstoku i Sądzie Rejonowym w Białymstoku?

W przypadku odpowiedzi twierdzącej – wnoszę o udostępnienie analogicznego zestawienia w odniesieniu do tej grupy orzeczników.

Wnioskowane informacje proszę przesłać drogą elektroniczną na adres e-mail: stanislawbartnik@sloneczynystok.pl lub doręczyć w formie dokumentu urzędowego na adres siedziby redakcji.

UZASADNIENIE

(wskazanie konstytucyjnych fundamentów państwa prawnego oraz ważnego interesu społecznego)

Choć zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej wnioskodawca jest zwolniony z obowiązku wykazywania interesu prawnego lub faktycznego, niniejszy wniosek dotyczy **fundamentalnego interesu publicznego i ochrony konstytucyjnego standardu wymiaru sprawiedliwości w Rzeczypospolitej Polskiej jako demokratycznym państwie prawnym (art. 2 Konstytucji RP).**

1. Wyłączność źródeł prawa i konstytucyjna rola sądów (art. 7, art. 87 i art. 178 ust. 1 Konstytucji RP)

Zgodnie z art. 87 Konstytucji RP katalog źródeł prawa powszechnie obowiązującego jest ściśle zamknięty, a na mocy art. 178 ust. 1 sędziowie podlegają wyłącznie Konstytucji oraz ustawom. W państwie prawa nie ma miejsca na tworzenie pozalegisłacyjnych, ideologicznych standardów orzeczniczych ani na zastępowanie litery prawa dyrektywami formułowanymi przez zewnętrzne podmioty lobbingowe, fundacje, międzynarodowe organizacje pozarządowe (NGO) czy jakiegokolwiek środowiska etniczne i wyznaniowe.

Jedynymi konstytucyjnymi organami powołanymi do sprawowania nadzoru judykacyjnego i ujednolicania wykładni prawa w Polsce są Sąd Najwyższy (art. 183 ust. 1 Konstytucji RP) oraz Naczelny Sąd Administracyjny (art. 184 Konstytucji RP). Przenikanie do praktyki sądowej nieformalnych, zewnętrznych wytycznych wypacza hierarchię źródeł prawa i godzi w zasadę legalizmu (art. 7 Konstytucji RP).

2. Obowiązek zachowania apolityczności i bezstronności (art. 178 ust. 3 Konstytucji RP oraz art. 82 § 2 i art. 107 § 1 u.s.p.)

Konstytucja w art. 178 ust. 3 ustanawia bezwzględny zakaz prowadzenia przez sędziego:

„działalności publicznej nie dającej się pogodzić z zasadami niezależności sądów i niezawisłości sędziów.”

Zakaz ten ma bezpośrednie przełożenie na art. 82 § 2 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (u.s.p.), który nakazuje sędziemu unikanie wszystkiego, co mogłoby przynieść ujemną godności urzędu lub osłabiać zaufanie do jego bezstronności. Co więcej, podejmowanie niedozwolonej działalności publicznej oraz uchybienie godności urzędu stanowi delikt dyscyplinarny na podstawie art. 107 § 1 pkt 4 i 5 u.s.p.

Tymczasem masowy udział sędziów w zrzeszeniach, które wchodzą w rolę aktywnych uczestników sporów politycznych i ideologicznych, a także udział orzeczników w szkoleniach i seminariach organizowanych przez podmioty promujące partykularne agendy światopoglądowe, tworzy realne zagrożenie dla apolityczności całego korpusu sędziowskiego. W odbiorze społecznym stwarza to uzasadnione podejrzenie, że orzeczenia wydawane są w oparciu o pozaprawną indoktrynację, a nie o chłodną i bezstronną analizę przepisów prawa.

3. Obiektywny standard bezstronności i prawo obywatela do sądu (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP)

Zgodnie z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP każdy obywatel ma prawo do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. W doktrynie i utrwalonym orzecnictwie bezstronność sądu musi być zachowana nie tylko w wymiarze subiektywnym (wewnętrznym), lecz przede wszystkim w wymiarze **obiektywnym** – sąd musi manifestować swoją niezależność i bezstronność na zewnątrz, tak by u rozsądnego obywatela nie powstał cień wątpliwości co do braku uprzedzeń czy zewnętrznych afiliacji sędziego (*justice must not only be done, it must be seen to be done*).

W sprawach dotyczących wolności słowa, granic debaty publicznej, oceny zbrodni wojennych (w tym trwającej tragedii humanitarnej ludności palestyńskiej i postępowań przed międzynarodowymi trybunałami) czy zjawisk totalitarnych, obywatele mają pełne prawo wiedzieć, czy orzekający w ich sprawach sędziowie nie są formalnie uwikłani w działalność organizacji promujących jednostronne stanowiska. Publiczne enuncjacje orzeczników (w tym z obszaru apelacji białostockiej) próbujące relatywizować skrajne ideologie pod pretekstem wolności wyznania wywołują głęboki niepokój społeczny i wymagają przejrzystej weryfikacji powiązań organizacyjnych.

4. Ustawowa podstawa kompetencyjna Prezesa Sądu Apelacyjnego (art. 88a u.s.p.)

Zgodnie z art. 88a § 1 pkt 1 i 2 u.s.p. sędzia ma ustawowy obowiązek złożyć pisemne oświadczenie m.in. o członkostwie w zrzeszeniu, w tym w stowarzyszeniu (ze wskazaniem nazwy, siedziby, funkcji oraz okresu członkostwa).

W myśl **art. 88a § 2 u.s.p.** adresatem tych oświadczeń składanych przez sędziów sądów rejonowych i okręgowych jest **Prezes właściwego Sądu Apelacyjnego**. Co więcej, zgodnie z **art. 88a § 4 u.s.p.** informacje zawarte w oświadczeniach są jawne i podlegają udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Przepis ten jest **obowiązującym prawem Rzeczypospolitej Polskiej**, ogłoszonym w Dzienniku Ustaw i niewykreślonym z porządku prawnego. Dopóki norma ta funkcjonuje w polskim systemie prawnym, organ władzy publicznej – związany art. 7 Konstytucji RP – nie może uchylić się od jej stosowania ani od udostępnienia tych danych organom prasowym i obywatelom.

Mając na uwadze konieczność zagwarantowania jawności życia publicznego, eliminacji potencjalnych konfliktów interesów oraz obrony konstytucyjnego prawa podsądnych do bezstronnego sądu, wnoszę o realizację niniejszego wniosku w ustawowym terminie 14 dni.

Stanisław Bartnik